

Mobiliteitsbrief

02

INTERVIEW

**Waarom lokale
mobiliteitsplannen
nodig blijven**

04

IN DE KIJKER

**Stad Oudenaarde zet
in op participatie**

06

ACHTERGROND

Een handige leidraad

07

KORTJES

**Jeugdmaps.be in
een nieuw jasje**

Lokale mobiliteitsplannen

Vlaanderen
is mobiliteit &
openbare werken

De meerwaarde van het **lokale mobiliteitsplan**

Lokale mobiliteitsplannen zijn niet langer verplicht. Maar dat betekent niet dat ze hun relevantie verloren hebben. Integendeel: ze zijn een belangrijk instrument om lokale mobiliteitsproblemen aan te pakken en af te stemmen met de regionale mobiliteitsvisie. We spraken met Erwin Debruyne, stafmedewerker Mobiliteit en Wegenbeheer bij de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

Waarom blijft het lokaal mobiliteitsplan zo waardevol?

“Er zijn regionale mobiliteitsplannen, maar de lokale mobiliteitsplannen blijven nodig om de lokale mobiliteitsproblemen planmatig aan te pakken. Zo'n lokaal plan is maatwerk voor jouw stad of gemeente. Grote principes zoals basisbereikbaarheid krijgen er een concrete invulling, afgestemd op de lokale realiteit. Mobiliteit wordt zo heel tastbaar, waardoor je inwoners sneller meekrijgt in je mobiliteitsvisie. Op die manier werk je tegelijk aan de inhoud en aan het draagvlak, zowel intern als extern.”

© DMOW

“

Kijk altijd over het mobiliteitsmuurtje. Hoe beter je afstemt met andere domeinen, hoe sterker je plan.”

Hoe start je stad of gemeente het best aan een lokaal mobiliteitsplan?

“Geen enkel lokaal bestuur begint natuurlijk met lege handen. Er bestaan heel wat bouwstenen zoals oude plannen, thematische nota's of mobiliteitsstudies. Vaak gaat het om actualiseren, scherpstellen en vertalen naar de noden van vandaag. Denk bijvoorbeeld aan de elektrificatie van het wagenpark of de opkomst van deelfietsen en deelwagens. Die evoluties vragen om een nieuwe blik op mobiliteit.”

“De leidraad van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken helpt steden en gemeenten op weg om een plan te maken. Via een eenvoudige planscan kunnen ze hun bestaande mobiliteitsplan evalueren. Op basis van die scan wordt duidelijk of gewone bijsturing van je plan volstaat, of er een uitgebreider traject nodig is. Communicatie speelt doorheen het hele traject een belangrijke rol. Wil je iets veranderen, dan moet je ook uitleggen en promoten waarom. Drempels rond basisbereikbaarheid of deelmobiliteit moeten worden weggenomen. Want naast een mobiliteitsshift is ook een mentaliteitsshift essentieel.”

Wat is de rol van samenwerking en participatie?

“Participatie creëert draagvlak. Betrek dus zeker je inwoners en relevante belangengroepen. Maar vergeet uiteraard de gemeenteraad niet. Een mobiliteitsplan overstijgt meerdere legislaturen. Betrokkenheid en draagvlak zijn dus onmisbaar. Elke stad of gemeente kiest haar eigen manier om stakeholders te betrekken, maar participatie hoeft zeker niet complex te zijn om effectief te zijn.”

“Tegelijk wil ik altijd benadrukken dat mobiliteit niet stopt aan de gemeentegrens. Of het nu gaat om doorstroming, een fietsroute of vrachtwagenparkeren: samenwerken over grenzen loont. Denk bijvoorbeeld aan buslijnen. Die organiseer je vaak efficiënter met buurgemeenten in de vervoerregio. Elk bestuur kan vervolgens dat actieplan dat je gezamenlijk opstelt integreren in hun lokaal mobiliteitsplan.”

Welke ondersteuning biedt VVSG?

“We bieden richtlijnen, leidraden en opleidingen aan, afgestemd op actuele mobiliteitsthema's. In de vervoerregio's bouwen we aan lerende netwerken waarin kennisdeling centraal staat. Kijk maar naar de opleidingsagenda. Daarnaast beantwoorden we vragen via e-mail, in werkgroepen of in één-op-één gesprekken. Waar nodig bespreken we de problemen waar steden en gemeenten tegenaan lopen met andere overheden. We helpen gericht, met de juiste informatie voor elke situatie.”

Heb je nog een boodschap voor de lokale besturen?

“Zorg ervoor dat je naast een inhoudelijk sterk plan ook een realistische financiële planning opmaakt. En stem zoveel mogelijk af met collega's van andere beleidsdomeinen. Het is belangrijk dat je altijd over het mobiliteitsmuurtje blijft kijken. Ruimtelijke ordening, milieu, klimaat, vervoersarmoede, jeugd ... Al die thema's hebben een link met mobiliteit. Hoe beter je je aanpak afstemt, hoe sterker het plan.”

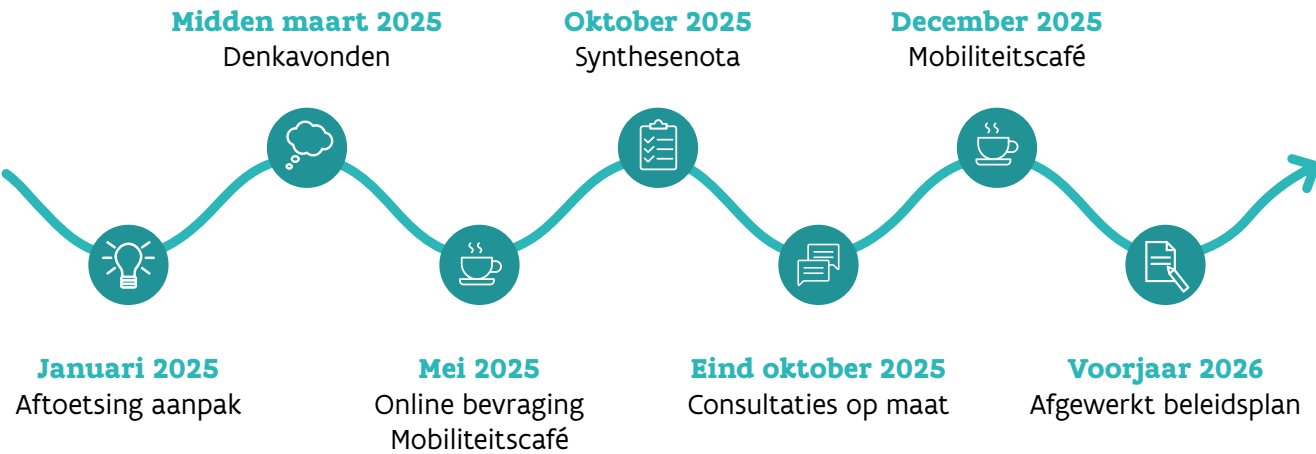
Oudenaarde doet het zo

Stad Oudenaarde werkt aan een nieuw mobiliteitsplan. En dat doet het stadsbestuur niet alleen. Inwoners en partners denken stap voor stap mee via denkvondten, mobiliteitscafés en een online bevraving.

Tijd voor vernieuwing

Het vorige mobiliteitsplan van Oudenaarde dateert uit 2011. In 2024 besloot de stad dat het tijd was voor een nieuw, up-to-date plan. Samen met een studie bureau tekende het stadsbestuur het proces uit om tot een stevig onderbouwd mobiliteitsplan te komen. Begin 2025 ging het echte werk van start, in 2026 moet het plan helemaal klaar zijn. **Met het regionaal mobiliteitsplan als basis, wil het stadsbestuur met een eigen plan verschillende**

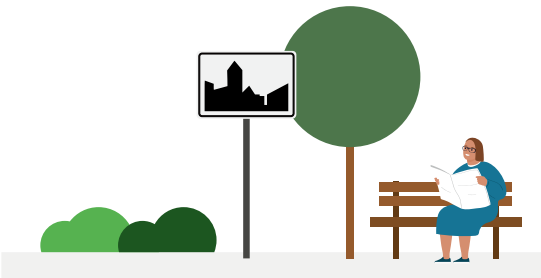
lokale problemen aanpakken. Denk aan sluipverkeer, te hoge snelheden en parkeerdruk. Ook de kwaliteit van fietspaden is een aandachtspunt. “De Vlaamse Ardennen trekken veel fietstoeristen die de bekende hellingen willen ontdekken”, zegt schepen van Mobiliteit Marieke De Vos. “Maar wie in Oudenaarde elke dag de fiets neemt naar school of werk, merkt dat er nog wel wat hiaten zijn.”

Iedereen denkt mee

Stad Oudenaarde zet volop in op participatie en samenwerking. In maart 2025 vond een eerste **denkvond** over het mobiliteitsplan plaats. Vertegenwoordigers van De Lijn, NMBS, AWW, scholen, de gemeenteraad en de buurgemeenten zaten mee aan tafel om na te denken over hete mobiliteitshangijzers. “Iedereen kreeg de kans om input te geven”, zegt Els Doclo van de mobiliteitsdienst. “We legden grote kaarten van onze stad op tafel en vroegen naar ideeën per thema. Dat hielp enorm om een eerste richting voor het plan te bepalen. Zonder die input hadden we echt cruciale puzzelstukken gemist.”

En daar bleef het niet bij op participatievlak. Op 7 mei lanceerde Oudenaarde een **online bevraving** om de bevolking te betrekken. Inwoners konden drie weken lang stellingen beoordelen via het bestaande inspraakplatform van de stad. Op 15 mei volgde een **Mobiliteitscafé**, met extra aandacht voor jongeren, een doelgroep die doorgaans lastig te bereiken is als het over mobiliteit gaat. “We willen dat iedereen zich betrokken voelt”, zegt Marieke De Vos. “Daarom hebben we gezocht naar manieren om ook hun stem te horen.”

Volgende stappen

Met de bevraving en het Mobiliteitscafé zet Oudenaarde grote stappen naar een afgewerkt plan. In juni volgt een synthesenota waarin alle input gebundeld wordt. Daarna begint het schrijfwerk aan een echt actieplan. Dat betekent niet dat het participeren afgelopen is. Dit najaar gaat de stad opnieuw in gesprek met de bevolking over de geplande acties. De stip aan de horizon? **Een gedragen, toekomstgericht mobiliteitsplan tegen begin 2026.** “We willen echt een plan hebben waar we een lange periode mee verder kunnen. Daarom nemen we nu de tijd om het goed te doen”, besluit De Vos. “Grondig én samen.”

Leidraad voor je lokaal mobiliteitsplan

Hoe begin je aan de opmaak van een lokaal mobiliteitsplan? Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken ontwikkelde een handige leidraad om steden en gemeenten op weg te helpen. Hieronder de belangrijkste stappen.

1. Voorbereiding met de drie P's

Projectstuurgroep

Stel een projectstuurgroep samen met relevante partners. De groep denkt mee over het ontwerp van je lokaal mobiliteitsplan en evalueert het bestaande plan. De groep waakt er ook over dat het lokale plan aansluit bij het regionale mobiliteitsplan en stemt af met buurgemeenten en andere betrokken actoren.

Participatie

Betrek burgers van bij het begin bij je traject. Een goed participatieproces zorgt voor draagvlak en betere beleidskeuzes. Hoe je dat traject vormgeeft, kan je afstemmen op de context van jouw gemeente.

Planscan

Gebruik de planscan om je huidige mobiliteitsplan te evalueren. Die handige vragenlijst geeft je inzicht in waar je plan vandaag staat en helpt je om de juiste keuzes te maken voor bijsturing en verdere uitwerking.

→ Wil je graag zelf aan de slag gaan? Raadpleeg het volledige proces op vlaanderen.be/basisbereikbaarheid/lokalemobiliteitsplannen.

Vragen? Contacteer de mobiliteitsbegeleider van jouw vervoerregio via vlaanderen.be/basisbereikbaarheid/mobiliteitsbegeleiders.

2. Bijsturing

Op basis van de resultaten van de planscan weet je of je mobiliteitsplan nood heeft aan een eenvoudige of uitgebreide bijsturing. Een eenvoudige bijsturing kan je uitvoeren in een termijn van ongeveer 9 maanden. Bij een uitgebreide bijsturing zijn er meer aanpassingen nodig. Reken dan op een termijn van 1,5 jaar. De concrete stappen vind je op de website.

3. Goedkeuring

Wanneer je het plan hebt bijgestuurd en er een consensus is binnen de projectstuurgroep, kan je starten met de goedkeuringsprocedure. De exacte procedure hangt ervan af of je met of zonder participatie werkt. Zonder participatie volgt er na de goedkeuring van een voorlopig ontwerp door het college een openbaar onderzoek. De eventuele reacties moet je daarna nog verwerken, daarna kan het plan vastgesteld worden. Met participatie kan het college het voorlopig ontwerp vaststellen zonder openbaar onderzoek. De definitieve vaststelling gebeurt door de gemeenteraad. De beslissing wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, 14 dagen later treedt het plan in werking.

Oproep Stadsvernieuwing 2025

Vlaams Minister Hilde Crevits roept steden en gemeenten op om vernieuwende projecten in te dienen die inzetten op verbinding, nabijheid en leefbaarheid. **De focus ligt op samenwerking tussen steden en omliggende gemeenten en op de versterking van dorpskernen.** Dien voor 26 mei je aanvraag voor conceptsubsidies in, voor projectsubsidies kan dat tot 12 juni.

vlaanderen.be/stedenbeleid/stadsvernieuwing

Eerste elektrisch gelede bussen in Leuven

De Lijn heeft in Leuven haar eerste volledig elektrische gelede bussen voorgesteld. **De 18 meter lange e-bussen bieden plaats aan 110 reizigers.** De komende maanden zet De Lijn in totaal 109 nieuwe gelede e-bussen in over heel Vlaanderen.

delijn.prezly.com

Jeugdmaps.be in een nieuw jasje

Een nieuwe kaart voor Jeugdmaps.be. **De kaart toont niet alleen jeugdgebouwen en buitenruimtes, maar ook speelzones, jeugdverblijven en mobiliteitsinfo.** Met de vernieuwing kunnen jongeren makkelijk hun weg vinden en is er weer een stap gezet naar meer en beter jeugdbeleid in Vlaanderen.

ambrassade.be/nieuws

Vervoerregio Aalst heet nu vervoerregio Dender

De vervoerregio Aalst is van naam veranderd en heet nu vervoerregio Dender. De Vlaamse Regering heeft die vraag goedgekeurd. De nieuwe naam **weerspiegelt beter de samenwerking tussen de gemeenten** in de regio.

vlaanderen.be

Jaarrapport fietsen 2024

In 2024 werden op 87 vaste tellocaties in Vlaanderen elke dag gemiddeld 66.000 fietsers geteld. **In totaal is dat goed voor 24.163.000 fietsers, een stijging van 1,4% tegenover 2023.** Augustus was de drukste maand, januari de rustigste. De populairste locatie was het Artoisplein in Leuven met gemiddeld 4.167 fietsers per dag. Lees het volledige rapport op de website van het Vlaams Verkeerscentrum.

verkeerscentrum.be/nieuws

Agenda 2025

27 mei

- Mobiliteitsacademie: Mobiliteitstool
- Aanpak verkeersonveilige situaties op lokaal niveau

2 juni

Verkeersgedrag begrijpen en veranderen

3 juni

- Opleiding: signalisatieplannen lezen en interpreteren
- Wereldfietsdag

14 juni

Trefdag Trage Wegen

16 juni

De meest recente wijzigingen van de wegcode

19 juni

Opleiding: eenvoudig aan de slag met aanvullende reglementen

30 – 4 juli

European Road Safety Summer School 2025

Bekijk de agenda op mobiliteitsbrief.be/agenda.

© Stefan Dewickere

Maak slim gebruik van Velopark

Velopark is een digitaal platform met de gegevens van alle fietsenstallingen in heel België. Als stad of gemeente kan je de data makkelijk gebruiken, corrigeren en integreren op je website. De gegevens stromen ook door naar tal van andere systemen.

Wil je bijvoorbeeld mensen aanzetten om met de fiets te gaan shoppen? Toon ze op een kaartje waar ze hun fiets veilig kunnen achterlaten! Ondertussen bevat Velopark de gegevens van meer dan 4.000 fietsenstallingen. Als gemeente krijg je een speciaal account om de stallingen op je grondgebied te beheren. Voor jouw stad of gemeente staan er al heel wat fietsenstallingen klaar om na te kijken en met één druk op de knop op de kaart te zetten.

Benieuwd wat Velopark jouw stad of gemeente kan bieden? Surf naar admin.velopark.be.

DEPARTEMENT
MOBILITEIT &
OPENBARE
WERKEN

Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit, mobiliteitsambtenaren en andere geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. **Redactie en vormgeving:** Connect Communicatie. **Redactieadres:** info@mobiliteitsbrief.be. **Redactieraad:** Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Vias Institute. **Verantwoordelijke uitgever:** Filip Boelaert, Departement Mobiliteit en Openbare Werken: Simon Bolivarlaan 17 bus 437, 1000 Brussel. © 2025 Vlaamse overheid – Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

